

QORTI TA' L-APPELL

**ONOR. IMHALLEF
PHILIP SCIBERRAS**

Seduta tas-16 ta' Settembru, 2009

Appell Civili - Ghawdex Numru. 192/1998/1

L-Avukat Dottor Mario Scerri

vs

Registratur tal-Qorti

II-Qorti,

Fl-24 ta' Marzu, 2009, il-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) Inferjuri ppronunzjat is-segwenti provvediment fl-ismijiet premessi:-

“II-Qorti;

Rat ir-rikors u r-risposta;

Semghet it-trattazzjoni tad-difensuri rispettivi;

Billi a tenur ta' l-artikolu 64 (1) tal-Kap. 12, taxxa ta' l-ispejjez gudizzjarji ma tistax tigi attakkata

wara li jaghlaq xahar, u dan iz-zmien ghal dawk li jitolbu t-taxxa bhal ma għandna fil-kaz in ezami, jibda' jghodd mill-gurnata li fiha tkun harget it-taxxa;

Billi r-rikors prezenti gie ntavolat zmien twil wara li kien skada, dan it-terminu, li huwa wiehed ta' dekadenza, u bhala tali, ta' ordni pubbliku, li għandu jitqajjem minnha stess, anke jekk, ma ssir l-ebda referenza għaliex mill-intimati,

Billi għalhekk dan ir-rikors huwa null;

Tichad it-talba.”

Appella minn dan il-provvediment ir-riktorrenti l-Avukat Dottor Mario Scerri bl-obbjezzjonijiet li gejjin:-

(1) Preliminarjament, in-nullita tad-digriet billi dan ma nghatax fl-24 ta' Marzu, 2009 izda fl-24 ta' April, 2009;

(2) Iz-zmien stabbilit fl-Artikolu 64 (1) tal-Kapitolu 12 ma japplikax għal kaz billi t-talba tieghu ma hijiex wahda diretta biex jimpunja taxxa izda biex ir-Registratur jigi ornat johroġlu taxxa ta' l-ispejjeż u tad-drittijiet tieghu ghall-eccezzjonijiet f'isem l-eredi prezuntivi Victor u Spiridione ahwa Mercieca fil-kawza per Citazzjoni Numru 192/1998 fl-ismijiet “George Mercieca et -vs- Maria Mercieca et” deciza fl-20 ta' Gunju, 2007;

Ir-Registratur intimat ma pprezentax twegiba in iskritto għal dan l-appell izda fl-udjenza tal-15 ta' Lulju, 2009 issolleva l-punt dwar jekk il-pronunzjament ta' l-ewwel Qorti fuq dik il-bazi legali minnha prexxelta kellhiex tkun fil-forma ta' sentenza invece ta' wahda b'semplici digriet. Il-Qorti jidhrilha li għandha mill-ewwel tokkupa ruhha minn din l-eccezzjoni, anke ghaliex jekk tirrizulta li hi valida jkun għal kollox inutili li tidderimi l-gravami sottomessi;

Assumendo ghall-mument, u dan *gratia argomenti* biss, illi hemm qbil ma' l-ewwel Qorti illi ghal kaz kien japplika d-dispost ta' l-Artikolu 64 tal-Kodici ritwali, *stricto jure*, il-pronunzjament minnha emess, skond gurisprudenza uniformi, ma kellux ikun fil-forma ta' digriet semplici imma f'dik ta' sentenza vera u propria;

Biex tigi kjarita din il-konkluzjoni hu utili li jigi ripetut dak profess minn din il-Qorti fis-sentenza recentissima tagħha tal-15 ta' Lulju, 2009 fil-kawza "**Avukat Dottor Carmelo Galea -vs- Silvio Zammit u Registratur tal-Qorti għal Ghawdex**".-

"Jinzel minn dawn l-enuncjazzjonijiet kollha b'applikabilità` għal kaz prezenti (trattasi ta' kwestjoni ta' ritassa skond l-Artikolu 64, Kapitolu 12) illi l-provvediment moghti mill-Qorti ta' l-ewwel grad ma jistax ma jirrīvestix il-forma ta' sentenza vera u propria in kwantu permezz tagħha dik il-Qorti ddeterminat b'mod definitiv it-talba ta' l-appellat għar-ritassazzjoni tal-kawza. Fiz-zgur ma kienx minn natura ta' semplici digriet interlokutorju li kien jinfluwixxi fuq l-andament tal-proceduri bhal ma huma dawk a norma ta' l-Artikolu 229 tal-Kapitolu 12 izda sentenza f'kull sens li ddeterminat u tterminat il-kwestjoni guridika u li minnha l-Qorti li ppronunzjata ma setghetx tindetreggja lura."

In konsegwenza ta' din l-affermazzjoni din il-Qorti kif presjeduta ghaddiet biex tichad l-eccezzjoni preliminari mqanqla ta' l-irritwalita` ta' l-appell fuq l-assunt illi l-pronunzjament ta' l-ewwel Qorti kien minn natura ta' digriet u mhux ta' sentenza, kif hekk effettivament kien;

Il-konsegwenza ta' din il-konsiderazzjoni hi dik illi, anke kieku stess d-domanda sottoposta l-ill-ewwel Qorti kienet wahda ta' ritassa, il-forma ritwali li kellha tkun adottata mill-Qorti Inferjuri ma setghetx hlief tkun dik ta' sentenza finali. Purament minn din l-ottika l-pronunzjament moghti hu wieħed għal kollox irritwali;

Issa ma jistax ma jigix rilevat illi, minn kif redatta, it-talba ta' l-attur appellant ma tannoverax ruhha fil-parametri ta' l-Artikolu 64 tal-Kapitolu 12. It-talba ma timpurtax ritassa. Dan ghal raguni illi minn imkien mill-att promotur ma jirrizulta illi l-attur qieghed jippremetti jew jallega l-eccessivita` ta' xi taxxa jew jitlob ir-riduzzjoni tagħha jew, altrimenti, jikkontesta t-taxxa emessa għal xi raguni ta' non-konformita mat-tariffi stabbiliti. Huwa, invece, qieghed jinvoka lill-Qorti biex din tordna lir-Registratur jadempixxi l-obbligu tieghu li johroġlu taxxa għal dik il-pretensjoni tieghu. Jekk in essenza għandux ragun f'din il-pretensjoni tieghu u l-gudikant għandux jiddeċiedi adezivament għaliha din hi kwestjoni ohra eskluzivament dipendenti mid-determinazzjoni u l-gudizzju ta' l-ewwel Qorti li lilha ser ikollhom jigu rimessi l-atti;

Wisq ragonevolment dik l-istess Qorti għandha f'dak l-istess skruntinju minnha tal-problematika tikkonsidra ulterjorment jekk l-att promotur innifsu huwiex konformi u idoneju ghall-forma ritwali li bih għandha ssir azzjoni ta' din ix-xorta. Dan qed jigi pprecizat in kwantu trattazzjoni hafifa fuq dan il-punt giet hekk ukoll sollevata quddiem din il-Qorti fil-kors tad-dibattitu orali.

Għal dawn il-motivi din il-Qorti, prevja l-akkoljiment ta' l-eccezzjoni tar-Registratur appellat, tannulla u thassar għal kollox il-provvediment mogħiġi mill-ewwel Qorti. Tirrimanda l-atti lura lill-istess Qorti għad-deċizjoni skond il-ligi. Fic-cirkostanzi huwa xieraq li l-ispejjeż jibqgħu bla taxxa bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----